

JA NØKY MIDI JA PABLO TYANIGAJX JA GALACIHT JAA'Y

Ku ja Pablo tnijayi pøn
tjanchja'widip ja nwindson'ajtim
Jesucristo yja' jam Galacia

1 Øts idø'øn Pablo'ajtp,
nwindson'ajtim ngudanaapy,
nipøn jaa'y ø tø xkakexy, ja
Jesucristoxi ø kø'øm tø
xpikta'aky møøt ja Dios Teety
pøn ja nwindson'ajtim kø'øm tø
yikjujkyikyiyi jap oo'kpi y'agujkpy.
²Ixyamts øts møøt niduki'iyi ja
nmigu'uk janchja'wibitøjkti, meets
ndanijayi ya'at nøky ma jaty
xpadumidi ja nwindson'ajtim yja'
jam Galacia etjotp. ³Paat meets ja
øy'ajtin ja kunuu'kxin midi ja Dios
Teety yajkpy møøt ja nwindson'ajtim
Jesucristo, ⁴pøn nagyiyajkiyøø jøts
adøm nbøky ja xku'o'jkandi jøts
kidi ja axøøkpi tsinaa'yin mibaat
xmimadaajkyindi midi yikpatp ya
naxwiiñ, tøxi ja Dios Teety jade'en
kø'øm ttanibiktaagi. ⁵iTu'ugyi ja
Dios myøj'ajtin ndamiguy'ejxint
xemikøjxp! Jade'ents idø'øn ja yjatt.

Ka'ap ja jadu'uk abiky midi
tnigajpxp ja yiknitsoojkin

⁶Tyimñigyumaap ø nnayjawiyi
ku meets pojın xmajstutkojmi

ja Dios, pøn meets kø'øm tø
mwaamiñidi tø mwaadsøyidi ku
ja Cristo xpa'ayonajxyindi, jøts
meets ja janchpi nitsoojkin xijy
xpabiky, ja wenkpidam ja'. ⁷Ka'ap
idø'øn ja wenkpi nitsoojkin ya
jadu'uk y'ity. Yide'en idø'øn jyaty,
jaa dø'øn jaa'y pøn meets nugo
mjanchjaa'midip, ja Cristoxi dø'øn
ja ñitsoojkin jyayiktigatswandip.
⁸Tøxi meets tu'ugyi ndukmadøy
ja janchja'win, kuts wyinaty pøn
nidu'ugin tyiktigatswa'añ midi øøts
jawyeeen tø n'uknigajpxy, møkts
idø'øn ja Dios tya'ambøkit, jøts møj
ayo'on tyukpaadit wan tjapøni ku
ttu'undit jade'en, o njadyimyja'øtsi
uk yjadyimdioskugajpxy'ajtpi, ku
wyinaty ja wenkpi janchja'win
tpikta'akwamididi sam muum
ixyam yjawi ttunwa'andi. ⁹Ixyam
meets ndukja'myatskojmidi:
Pøni jaa pøn ja wenkpi ixpøjkin
mdawindaayiwajnidip, paat'ajtiyip
ja' ñigida'agiyit ja Dios myøj'ayo'on.
¹⁰Ti øts idø'øn jade'en xijy
xyikwamp ku øts idø'øn jade'en
nwa'añ. ¿Ja' øts idø'øn xijy
ndsøjkpy jøts øts ja jaa'y kuwani
xtyimgyupøkt jøts øts ja kuwani
xtyimdyakajxa'aktit uk kuwani øy

nayide'en xtyimgyupøkt ja Dios? Pø ka'axi, ku øts ja jeexyip ja'ayi nugo nda'ødyøki ya naxwiil'ñit jaa'y wyingujky, ka'ats øts ja Cristo jeexyip x'uktumbi'ajtñi pø ja'axi ø tu'ugyi tø nnadyamiyøxyiyi.

**Sudso ja Pablo tyøjkii'ñ
kudanaabyi jøts ja tkudanit
ja nwindson'ajtim**

¹¹Nijawi meets ya'at, migu'uktøjkti, ku yø nitso'ok'ajtin midi ø nnigajpxy, ka'ap jaa'y yø twinmaa'ñi. ¹²Kø'øm øts idø'øn ja Jesucristo yø tø xuknijawi. Kidi mee mwa'añ ku øts yø øy pøngapøn jaa'y tø xuk'ixpiky.

¹³Tø meets idø'øn ja kajpxy ja madya'aky xnijawidi sa øts y'ijty njaa'y'aty ku øts ja chinaa'yin nbaduujnidi ja israelitøjkti. Mnija'wip meetsmi sa øts idø'øn y'ijty awa'an'ampy njemduñ ndeduñ pøn ja Dios tjanchja'widip jøts ø nyikudigøøwya'andi. ¹⁴Øts idø'øn y'ijty ja israelit jaa'y chinaa'yin jawaani ka'pxy nbadumpy nika'ap øts ja nmiyaaktøjk ni tu'uk pøn jade'en kyamajada'aky sam øts. Jabi ja'ats øts idø'øn y'ijty n'amip njootpíp ja møjaa'dyøjk chinaa'yin.

¹⁵Tigajts øts ndsinaa'yin. Ka'aním øts wyinaty ya naxwiil' ngaxi'iky ku øts ja Dios wyinajty tø xwi'ejxni xwígoni, pya'ayo'owingøjxp øts idø'øn tø xwaadsøy. Ku ja xøøw ja jumøjt tpaajty sam ttanibiktaajkiyii'ñ, ¹⁶xjats øts idø'øn xuk'ijxy xuknijawiyii'ñ ja y'U'nk, jøts ngajpxyø'oyit ja nitsoojkin madya'aky ma pøn kya'israelitjaa'yidi, pøn tkanija'widipnim ja nwindson'ajtim

Jesucristo. Kuts idø'øn ya'at jade'en yjajty, nipøn øts idø'øn nga'ats'ixy nga'ats'amidøy, ¹⁷ni nganijky øts jam Jerusalén ma jam pøn ja kudanaa'yin jawyeen tpadøjkidyøø. Tiy øts idø'øn ne'egi ndyimñøjkxkøjy jam Arabia etjotp, jamts ø nwimbijty jøts ø nja'ljty jam Damasco.

¹⁸Kyidigøøk jumøjtnim ø nnijkxy jam Jerusalén; winets øts ja Pedro øjts nminabyaadyiyi jade'en'ampyts øts ja n'ijxy'aty, makmojkx xøøw øts ja jam nmøøtsinaay. ¹⁹Ni tu'uk øts ja nga'ejxtøø jadu'ukpí kudanaabyidi, ja Jacobo øts ja'ayi nbaajt, ja nwindson'ajtim y'uch myigu'uk. ²⁰Y'ijxy ñija'wip ja Dios ku ya'at tyiyi yjanchi midi meets ndanija'ayip. Ka'ap ø nugo ndaabyaaty.

²¹Kuts idø'øm jade'en y'uknajxy, jamts ø ndsøø'ñ jøts ø nnijkxy jam Siria etjotp jøts jam Cilicia nayide'en. ²²Ka'ap øts y'ijty x'ijxyidi adøm nmigu'uktøjkti midi tjanchja'wimyidip ja Cristo jam Judeit etjotp. ²³Ja'ayi dø'øn ja y'ijty tmadowdi ja kajpxy, ku ñømidi: "Ja' pøn y'ijty tkamaa'kxp ja janchja'wibitøjkti ja Cristo yjaa'y, ja' ixyam kø'øm tnigajpxníp øy tsuj ja Dios kyajpxy ja Dios myadya'aky yam ja y'ijty t'ukyikudigøøwya'añ." ²⁴Tyamigunuu'kxyja'widip idø'øn ja Dios ja' ku øts ja ndsinaa'yin tø nyiktigach.

**Ku ja Jesús kyudanaabyi tkupøkti
ja Pablo jøts ja nayide'en tyu'unt**

2 Kyimakmajkts jumøjt øts jadigojk nnijkxy jam Jerusalén møøt ja Bernabé, jøts ø nayide'en

nbawaay ja Tito. ²Paty øts jam nnijkxy ku øts ja Dios xuk'ijxy jøts øts jam nnøjkxy. Jøts øts jam møøt amaa'tsk ngajpxy nmadya'aky pøn idø'on jam tñigubajk'ajttip ja kudanaabyitøjkti Jerusalén. Jøts nduk'ejxtøø nduknija'widyøø sa øts idø'on ja nwindson'ajtim y'ixpøjkin nnanky'ijxy pøn tkanija'widip pøn ka'israelit jaa'dyi. Njöpja'wip øts ja' ku øts ja jotmøn' xkagupøktit paty øts ja jade'en nnigajpxy jøts øts ja ndunk nugo kyanaxt midi øts jam wyinaty ndumpy. ³Xpudøjkidits øts ja'. Niti nisa ja Tito kyayiktuuñ, ka'ap ja ejxpajt ñe'kxkøjxp yikpiktaajky sam ja israelit jaa'y ttsøonidi. ⁴Ka'ap øts ya'at jeexyip ngajpxpaaty sa ja Tito yjajty kuk idø'on kyanøjkxti ja ejxpi ja kowbi jøts tmadya'akwidettit mabaat adøm idø'on nga'ukpadu'unindi ja møjaa'byi kutujk midi ja Jesucristo tø xukniwaajchim ku møøt n'ijtyim. Ja' idø'on ja chojktip jøts adøm nbaduujna'andit ja myajaa'byi kyutujk sam ja israelit jaa'dyi. ⁵Nijuuni øøts ja ngayikmøjtøki jøts ka' meets xwinma'aty ku ja'ayi ejxpajtingøjxp yikpiky ja yiknitsoojkin. Jaa ku øø ndsøky jøts meets tiy xmøøt'aj'tettitnim ja winmaa'ñ sa ja yiknitsoojkin nbaajtyim.

⁶Niti nisa øts ja xkanimaadyi pøn jam tñigubajk'ajttip ja kudanaabyitøjkti pøni sa øts ndunkjøøjp nyikyø'øy; øy ja yjamøjwindsønidi tuknax øts ja møøt nnayja'wiyidi, jabi tum jade'enxi adømdi Dios wyingujkp.

⁷Ka'ap øts ja wenk ana'amin ja x'ukmøøñidi, jabi yja'gyukidixi

ja' ku øts ja Dios kø'øm tø xanipiky jøts øts ja nitsoojkin ayuujk ngajpxyø'ty ma pøn kya'israelitjaa'yidi, sam ja Pedro yiktanipøjkmi nayide'en jøts nay ja'abi ayuujk tkajpxyø'ty jam israelit jaa'yjotp. ⁸Nayide'en øts ja Dios myøk'ajtin kudanaabyi tø xpiktajkmi jøts øts ngajpxwa'kxit ja y'ayuujk pøn ka'israelit jaa'dyi sam ja Pedro tø yikpiktajkmi kudanaabyi jam israelit jaa'yjotp.

⁹Patyxi dø'on ja Jacobo, ja Pedro jøts ja Juan pøn tñigubajk'ajttip ja kudanaabyitøjkti tja'gyukidi ku øts ja Dios tø xmø'øy ja øy'ajtin jøts ja yja' tñanky'ejxit. Ojts øøts n'ukyikøpatni møøt ja Bernabé, jade'en'ampy ja jade'en ttundi jøts ku øøts ja xmigu'ukwa'añ jøts ku ja t'øyjawidi jøts øøts ndunk øy nyiknaxt jam ka'israelit jaa'yjotp, yam ja nayide'en ja tyunk tyikyø'omyidi jam israelit jaa'yjotp.

¹⁰Ja'ayi øøts idø'on x'amidowdi ku øøts nximija'myajts'ett ja israelit ayoobitøjkti. Ya'ats øts idø'on ne'legi nbadun'ijtpy, ka'ap øts yø'øbi winmaa'ñ n'ixmach.

Ku ja Pablo twindsø'øy ja Pedro jam Antioquía

¹¹Ku øts jam møøt nnabyaajti ja Pedro jam Antioquít kajpjtøp, jam øts ojts ndawindsø'øy midi jam wyinaty tyumpy, ku ja ka'ap y'øgyaxi'iky. ¹²Ku ja møøt øy tyimy'ukaagyøjy pøn ka'israelit jaa'y jøts ja jaayi tmajststutkojmi, ja'ayi ku winaagin ja israelitøjk yja'atti pøn wyinaty tø tkexy ja ja'abi jaa'y midi tpadundipnim ja møjaa'byi kutujk ja møjaa'byi

tsinaa'yin sam ja y'ijty nayide'en tpadumi. ¹³Nayide'en ttumidi sam ja Pedro pøn jaty jam wyinaty ka'israelit jaa'dyi, nayide'en idø'øn ja Bernabé paat ttumi.

¹⁴Kuts øts idø'øn ja n'ijxy jade'en ku tkabadundi sam ja øgyajpxy ømyadya'aky ttanibiktaagi, yide'en øts idø'øn ja Pedro nnimaay jøts niduki'iyi tmadomidøø ja janchja'wibitøjkti: “¿Tigøjxp mets ya'at jaa'y xukpadunwa'añ ja israelit jaa'y chinaa'yin? Pø tøts mets ja kø'øm x'ixmatsni jekyip o mets jam mjadyimyjagugajpi.”

Janchja'wingøjxp ñitso'okti ja israelit jaa'y sam o pøn jaa'dyi

¹⁵Israelit jaa'y adøm di ja' ku jade'en tø ngue'exyindi, ka'ap adøm ja pøky nayide'en ndyimyikmajadaajkyindi sam ja' pøn ka'israelit jaa'dyi. ¹⁶Tøts nnija'windi ku ka'ap adøm ja Dios xkupøjkindit ja' wyingujkp ku ja'ayi nbadu'undit ja Moisés kyutujk. Ja Jesucristoxi dø'øn ja yja' njanchja'wimp patyxi dø'øn adøm ja Dios Teety tø xkupijkyindi, kidi ja'agøjxp ku ja Moisés kyutujk nbaduujñindi. Jabi nipønxi kyayikupøkt Dios wyingujkp ku ja Moisés kyutujk ja'ayi tpaduujnit.

¹⁷Ku dø'øn ja Dios tø x'ukupijkyindi Cristo køjxp, jøts adøm ja Moisés kyutujk tø n'awimbejtigyojmandi, ¿ja Cristo adøm idø'øn kø'øm xyiktuu'tigøø'yimp? iKa' yjade'eni!

¹⁸Ku øts ndungojmit midi tø n'uk'ixmach, ngø'ømbøky øts ja'. ¹⁹Ka'ap øts ja Moisés kyutujk n'ukyiktuni ja'agøjxp ku øts ja Dios

y'øy'ajtin jade'en'ampy ngapaaty; tø nja'gyuki jøts ku ja Dios yja' yikpaaty ku njanchja'want ja Cristo. ²⁰Ka'ap øts nugo n'uksinaañi, tø øts ja Cristo xku'oogi kruskøjxp; ja' øts idø'øn ndu'ump midi ja Cristo y'øyja'wip jaa ku øts ja chinaa'yin ndajujky'ajti. Janchja'wingøjxp øts ya'at jujky'ajtin nyiknaxy ya naxwiin ku ja Dios U'nk tø xjanchøky xjanchpa'ayøy jøts nayide'en tø xku'oogi. ²¹Ka'ap øts ja Cristo y'o'jkin nugo nyiknaxwa'añ; kuts Dios ja jeexyip xagupijkyindi ku ja Moisés kyutujk nbadu'unint, niti jeexyip kyawa'añ ja Cristo y'o'jkin, ka'ap ja jeexyip ma tyuñ.

Midi nyikmajadaajkimp: ja Moisés kyutujk uk ja nwindson'ajtim yjanchja'win

3 iMeets gálatas jaa'dyi! ¿Tiku tø mwinmaa'nmya'atti? ¿Jadits ku xka'ukpadunidi ja y'øybi ja tyiiby, pøn tø myikwinmaa'ndyigøyidi? Jabi tøxi meets ka'pxy ndukmadooguixy jøts tø xja'gyukidi ku ja Jesucristo tø xku'o'jkindi kruskøjxp. ²Uk'adsojimbetti meets idø'øn ya'at: ¿Sudso'ampy meets idø'øn ja Dios Teety ja y'Espíritu Santo tø mmø'øyidi, ku ja Moisés kyutujk xpaduujnidi, uk ku ja tø xmibøjkti ja yiknitsokpi ayuujk midi øøts tø nnigajpxy? ³¿Tiku xkaja'gyukidi? ¿Sä tø mwä'andi, jade'en idø'øn xijy jawaani mjanchja'win myøjidiit ku xpadunwa'andi ja Moisés kyutujk? ⁴¿Ti nugo meets jadi'iñi xyiknaxwa'añ ja m'ayo'ondi ku myikjemandi myiktedundi ku ja

mjanchja'win x'ukyiktso'ondajktø?
iKa'ap jade'en pyaat'atyí,
myiktunkpatpy meets ja ndijy ku
kawine'en tø m'ayowdi! ⁵Kuts
ja Dios Teety ja y'Espíritu Santo
tø mmø'oyidi jøts ja x'eixiyidi ja
myøk'ajtin ku ja tnanky'ijxyiyi ja
ijxyimbi ka'ijxyimbi, łtigøjxpts ja
jade'en ttuñ? łJa'agøjxp ja ttuñ ku
meets ja Moisés kyutujk xujni? Pø
ka'axi, pø ja'agøjxpxi ja ttuñ ku tø
xjanchjawidi sa øøts tø nnigajpxy.

⁶Ejxpajtingøjxp idø'on ja
n'apteety'amøj Abraham ku ja
tjanchja'wiyii'n ja Dios, ja'ayits Dios
ja tagupøjkiyøø. Ka'ap ja ja'agøjxp
yikupijky pøni ti ødyunk ja tyuun.

⁷Paty meets idø'on xja'gyukidit jøts
ku ja Abraham ñamyayi ja t'apø
t'oki pøn ja janchja'win nayid'en
tmøø'tajttip sam ja ojts tmibiky
ja Dios. ⁸Windi'ixyip idø'on ja
Dios ttukmadowni ja Abraham sa
yikjaadyaã jap nøkyijxpy jøts ku
yide'en wyaã: "Tuki'iyi ja naajx
ja kajp ja kunuu'kxy'ajtin tpaattit
ku øts xjanchjawidit sa mets tø
xunjøpi." Paty ja Dios jade'en
wya'ã ku ja janchja'wingøjxp
tkupøkt pøn ka'israelit jaa'dyi.

⁹Jade'ents idø'on pøn ja Cristo
tjanchja'widip, nayide'en ja
kunuukxin ja tpaatti sam ja
Abraham ja kunuu'kxin yikmøøy ku
ja Dios ja tjanchja'wiyii'n.

¹⁰Pøn tyimjabadunwandip
ja Moisés kyutujk jøts ja
jade'en ñitso'oktit, tø Dios
ja ttanibiktaajkiñi jøts ja
yik'ayo'onmo'odit. Jabi yide'enxi
dø'on ja Dios kyutujk wya'ã jap
nøkyjøtpy: "Pøni pøn tuki'iyi
tkabadungøjxp ya'at kutujk midi

yap tø yikjaadyaã, paajtidip
ja møj ayo'on ja' midi øts tø
ndanibiktaagi." ¹¹Ja'gyukits idø'on
tyaã ku ja Dios ka'ap tkupiky pøn
wyinaty ja'ayi tø tpaduñ ja Moisés
kyutujk, jabi yide'enxi ja Dios ñøky
wya'ã: "Pønts ja Dios wyinaty
kyupijky janchja'wingøjxp,
jujky'ajttipts ja' xemikøjxp." ¹²Ka'ap
ja Moisés kyutujk yiknitsø'øky
janchja'wingøjxp, yide'enxi
ja wya'ã: "Pøni pøn tuki'iyi
tpadungøjxp ya'at kutujk, ja'ayi
nitso'ok'ajtp."

¹³Tøts ja Cristo xukniwajchim
ja ayo'on sam ja Moisés kyutujk
ttanibiktaagi pøn ka'pxy
tkabadundip. Yide'en'ampy tsoo
ku ja Cristo møj pøkyumbi
yiktijy jøts jade'en kø'ømdsøky
tpatwa'łkiyii'n ja møj ayo'on
midi adøm xjapaat'ajtindip, jabi
yide'enxi ja Dios ñøky wya'ã:
"Pøn jam yikudiipy kipkyøjxp, møj
pøkyumbi ja!" ¹⁴Paty idø'on ja
Jesucristo y'ø'jky kruskøjxp jøts ja
kunuukxin tpaattit pøn ka'israelit
jaa'dyi nayide'en sam ja Abraham
ja Dios ojts ñii'mxyiyi; jøts jade'en
adøm niduknax nbaajtindit
janchja'wingøjxp ja Espiritu Santo
midi ja Dios Teety tø tni'adsowi.

**Ka'ap ja Moisés kyutujk tyik'amutski
ja may'ajtin midi ja Dios ñi'adso'owi**

¹⁵Meets miø'uktøjk, ku
dø'on n'ukpiktaajkint ku tigati
n'ukajpx'ø'yint n'ukajpxpaajtint,
kuts ja yikjaadyaã, kuwani dø'on ja
yikpadu'unt, sa tø wyinguki ka'ap
ja pøn tyiktigatst. ¹⁶Kuts ja Dios
Teety ja may'ajtin tmøøwya'ã ja
Abraham, nayide'en ja tmøøwyami

jadu'uk ja jaa'y midi ja y'apip y'okip pøni wine'en ja tø ñajtska'axyini. Sam ja Dios ñøky wya'añ: "Tu'ukpi jaa'y ja', ka'ap ja ñamayidi." Ja'ats idø'on Cristo'ajtp. ¹⁷Yide'en øts idø'on ja ja'gyukin nyakwa'añ: Ja may'ajtin midi ja Dios ja Abraham ojts tyami'awaniyi, ka'ap ja mibaat niwine'enin tyiktigajch ja Moisés kyutujk midi meen ix'oojk maktaxk magø'pxy ja ee'pxmajk jumøjtnim. ¹⁸Kuts ja Dios ja myay'ajtin jeexyip kuwani xukpadunwa'añin ja Moisés kyutujk, ¿ti may'ajtin idø'on ja jade'en? Yide'en'ampyts idø'on ja y'øyi ku ja Dios ja jadi'iñi ttamay'atwa'añ ja Abraham.

¹⁹¿Tigøjxpts idø'on ja Moisés kyutujk nyikmø'øyim? Paty idø'on ja ix'oojknim yikpiktaajky tø wyinaty tni'adso'owini ja may'ajt jøts ja jaa'y niduki'iyi tñijawidit midi idø'on pøky'ajtp. Jaayi tyuñ kunim yja'aty ja Abraham y'apu'nk pøn nayide'en ja may'ajtin yiktami'awa'aniiñ. Ku ja Dios ja kyutujk tyajky, ja ankilistøjk ja tyamigaxiyiiñ jøts ja Moisés ja ttagidøkidit, jøts ja ttuk'ext ttuknijawit ja jaa'y. ²⁰Ku ja Dios ja may'ajtin tmøwya'añ ja Abraham, ka'ap ja ankilistøjk ni ja kugajpxtyøjk ja tkayiktuñ, kø'ømyi ja nadyu'ugyi ttami'awa'aniiñ.

Tigøjxp ja Moisés kyutujk yikpiktaajky

²¹¿Sats idø'on ya'at nja'gyukant? ¿Ka'ap idø'on ja Moisés kyutujk møøt ñamyayi ja Dios myay'ajtin? Ka'ap idø'on yjade'eni, jaa ku ja Dios ja kutujk jeexyip tø tyaky nitsoojkin møøt, ja'ayits ja jaa'y

jeexyip yiktagupøjktip, ja'ayi jeexyip yikpadump pøni sa ja tyikutuky. ²²Jabi jade'enxi ja Dios ñøky wya'añ ku adøm nijum pøkñiwa'añ n'ejtnandi. Kuts ja Jesucristo njanchja'wint, jade'en idø'on ja'ayi ja nitso'ok'ajtin nbaajtin midi ja Dios tø tni'adsowi.

²³Tum ja Moisés adøm ja kyutujk wyinaty tø xniwa'anandi ku kyamiñim ja Cristo, pø ka'anximxi ja Dios Teety wyinaty xukja'gyukam ja Cristo yjanchja'win. ²⁴Ja'abi kutujk adøm y'ijty xuu'wa'anindip xuu'wejtsnindip kunim ja Cristo myiñ, kuts ja njanchja'wa'ant jade'ents ja Dios Teety xkupøjkindit. ²⁵Kuts ja Cristo myiñ, ka'ap adøm ja kutujk x'uk'ana'amnindi.

²⁶Jabi ixyamxi adøm ja Dios x'u'nk'ajtnindi ku ja Jesucristo njanchja'windi. ²⁷Ku Cristo køjxp nnøbejtyindi nayide'en adøm ja ndsinaa'yin nyiknajxyindi sam ja tø tjøptuni. ²⁸Ka'ap y'ukpaat'ajtniyyi adøm nnayjiwejtsandit nnayjigajxandit o pøn y'israelitjaa'yidi kya'israelitjaa'yidi, tumbidi yikmidumbidi, sam ja tø'øxyøjkmidi yaa'dyøjkmidi; tu'ukpi jaa'y adømnidi ku ja Jesucristo nmøøt'ajtnandi. ²⁹Kuts adøm ja jade'en nmøøt'ajtnant, xjats idø'on tyimbyaat'atyiyi ndeety'ap'ajtnant ja Abraham jøts xpaat'ajtindip adøm ja Dios myay'ajtin midi ja ñi'adso'wiyiiñ.

4 Ukja'gyuki meets ya'at: Ku tu'uk ja u'nkteety y'øøky jøts ttanipaaty tuki'iyi ja pyikta'aky ja myutsku'nk, kuts ja tyimy'ukmutskinim ka'anxim ja pyaat'atyti tøkøt ja maay øy

ja tuki'yí t'aja'ajtkixy. ²Jabi kuwanixi dø'on tjamimado'ot ja y'ejx'etpidi kunim ja yjumøjt tpaat jøts t'axajit ja tyeety ja myaay.

³Nayide'en adøm idø'on y'ijty njajtyindi ku ja Cristo kyamiñim. Tum ja møjaa'ychinaa'yin y'ijty nyikmajadaajkyindip øy ja nitso'ok'ajtin t'agamøødi. ⁴Kuts ja xøow ja jumøjt yja'ljty, kyajx ja Dios Teety ja y'U'nk tø'oxyøjk ñikøjxp jøts jade'en kye'ljxy israelit jaa'yin, pyadungøjx nayide'en tuki'yí ja'abi jaa'dyi ja chinaa'yin møøt ja kyutujk. ⁵Paty ja jade'en myiñ jøts ja wa'ats'ajtin xmø'øyindit pøn y'ijty tpadundip ja Moisés kyutujk, jøts jade'en Dios Teety x'u'nk'ajtindit.

⁶Yide'en idø'on ja tnanky'ijxyi ku adøm ja x'u'nk'ajtna'am ku ja tkexy ja Espiritu Santo adøm n'anmija'wingøjxp; jøts møk ja winmaa'ñ nmøøt'ajtindit ku janch ja Dios Teety ndeety'ajtyindi.

⁷Ja Dios Teety adøm idø'on xtyimy'u'nk'ajtindip, ka'ap adøm nugo midumbidi. Paty adøm idø'on xtyimbyaat'ajtyindi ja maay midi ja Dios Teety tø tni'adsowi, jøts midi ja Cristo xmø'øyindip.

**Ku ja Pablo tpamay tpadajy
ja janchja'wibitøjkti**

⁸Ka'ap meets y'ijtyip ja Dios Teety x'ijxyi, tum ja awanax agojnax meets y'ijty windsø'jkidip winja'widip, midi ka'ap ja Dios'ajtin tmøøt'atti. ⁹Tø meets ja Dios Teety xpatni, uk yide'en'ampyts idø'on ne'egi ngajpxint, tø meets idø'on ja Dios Teety mbaajtniyi, ¿sudso meets idø'on xkupøjkojmi ja wenk

tsinaa'yin midi niti møk'ajtin niti nitsoojkin kyayajkpy, nayide'en sam ja mgø'øm ja'adi midi tø xuk'ixmatsti? ¹⁰Jøts ixyam xjanch'ukjøp'ejxti ku ja Dios m'øyjawiyidit ku x'amaay'attinim ja xøow ja po', ja xøow ja jumøjt. ¹¹A'øy'ampy øts yjawi njøptsø'øgi ku øts ndunkjøjxp meets køjxp tø wyindigøy.

¹²Migu'uktøjkti, tun ja may'ajjt jøts xu'undit sam øts idø'on tø njøptuni ku øts ja israelit jaa'y chinaa'yin tø n'ixmajtsni. Kupøjkik øts n'ayuujk, ka'axi meets niyuuni xmidsepwa'añ.

¹³Øy meets xkupijky mijawyeen ku øts ja yiknitsojki madya'aky nnigajpxy øy øts wyinaty njabama'ayø. ¹⁴Wan øts nba'am meets mja'axiigyidi, ka'ap meets xpawøjpy. Jade'en meets ne'egi xkupijky sam tu'uk ja Dios y'ankilis tnajtskaxi, uk sam ja Cristo yjawi kø'øm tyimyja'aty ma meets jam. ¹⁵¿Tiku mga'ukjotkujk'ajtnidi?

Tyimyøj meets ja mba'ayo'owin xnanky'ejxøø ku nbamaa'ychinaaay. Patyts ø nwa'añ, wanik meets yjawi mgø'ømween xtyimyju'jty jødsik øts ja xamay'ajttøø, jøts øts jade'en ndso'okt. ¹⁶¿Xmidsepwandip meets ixyam ku øts ja'ayi tø nnigajpxy ja tyiiby yjanchpi?

¹⁷Ja winaagin ja israelit jaa'y pøn taagyøjxp yik'ixpøjktip. Ja'ayi dø'on ja yjanch'awejxtip jøts meets ja xmibøkt jøts x'ixmatstid ja m'øwyinmaa'ñ midi meets tø ndukmadøy, jøts jade'en ja abikyuu' xpadøjkiñidit. ¹⁸Ka'ap ja sa y'ejxi ku meets ja møøt mnamyayiyidit, ja'ayi dø'on tsojkip jøts yikxon

ja y'øwiyinmaa'n̄ y'ø'y'ixpøjkin
tnigajpxtīt, ejtp jade'en ttu'undit,
ka'ap ja'ayi nugu ku meets jam
møøt. ¹⁹Meets u'nk meets una'jk,
møk meets jadigojk xjanchyikmay
xjanchyiktajy. Jaayim øts yø jade'en
njawit kunim ka'pxy ja Cristo
xpadungøxtīt samdam ja ttsøky'aty.
²⁰iOk meets jam møøt jeexyip
ixyam, jøts øts øy tsuj ne'egi
ndukmado'ot ya'at winmaa'n̄; jabi
ka'axi øts ja ayuujk n'ukpatni pø
sudso meets njanchñijayit!

**Ja Agar jøts ja Sara ñikøjxp ja
ejxpajtīn yikajxpidsimy**

²¹Meetsti, pøn ja Moisés kyutujk
tpadunwajnidip, nigajpx meets sa
dø'øn wya'añ ja'abi kutujk. ²²Pø
nømpxi ja wya'añ ku ja Abraham
namajtsk ja y'u'nk tpaajty: tu'uk
ja tumbi tyik'u'nkpaajty midi
nitøøky'ejtnip, jøts jadu'uk ja
kyø'øm nidø'øxy yja'. ²³Ku ja
nitøøky tø'øxy y'u'nkpaajty
nayide'eñim ja tpaajty sam o
pøn tø'øxyøjk, jøts ku ja ñidø'øxy
ja y'u'nk tpaajty kidi nugojip ja
jade'en yjaty pø ja Diosxi y'ayuujk
jade'en ka'pxp sam ja wyinajty tø
tni'adsowi ku ja tø'øxy y'u'nkpaatt
møjaa'gyijxñim. ²⁴Ejxpajtīn
øts idø'øn ya'at nbiktā'aky. Ja
namajtskpi tø'øxy wa' idø'øn
ja kyudanaadyip majtskpiky ja
pudøjkin sa ja Dios tø ttanibiktaagi.
Midukpiky, ja Agar idø'øn jade'en
sa ja Moisés kyutujk, ja' midi
yikmøøy jam Sinaí kojpkøjxp. Pøn
ya'atpi kutujk ja'ayi tpadundip
ka'ap ja ñitso'oktīt. ²⁵Kyudanaapy
ja Agar nayide'en ja Jerusalén
kajp midi ixyam ñajx'ajttip ja

israelit jaa'dyi ma dø'øn wya'andi
ku ja nitso'ok'ajtin yikpaaty ku
nbadu'unin ka'pxy ja Moisés
kyutujk. Pøn jade'en tpadundip
jade'en ñamyayi pyidsimy sam
ja tø'øxy midi nitøøky'ejtnidip.
Yikmajadaktip idø'øn ja' ja'abi
kutujk. ²⁶Ma ja tsajpjotpit Jerusalén
jam ka'ap ja Moisés kyutujk
jam tyuñ, jamts adøm idø'øn
xpaat'ajtyindi. ²⁷Jabi ja'axi dø'øn ja
Dios kyajpxy tyijpy ku yide'en jap
nøkyijpxy wya'añ:

Mets tø'øxyøjk nøy,
mbaat'ajtiyip mxonda'akt
ja'agøjxp ku xpaatwa'añ ja
m'u'nk.

Jotkujk mnayjawiyit o
mets nijuuni xjagapaaty
xjaga'ijxñim m'u'nk.

Øy ja mniyaa'y tø waani
mja'atmajtstu'udyi, wimbetp
ja jadigojk jøts ja m'u'nk may
xpaatt,
yam ja jadu'ukpi tø'øxyøjk
nika'ap jade'endi.

²⁸Migu'uktøjkti, ni'adsowigøjxp
adøm ja Dios x'u'nk'ajtyindi
nayide'en sam ja Dios ja
Isaac tni'adso'wiyii'n̄ midi ja
Sara y'u'nk'ajtpy. ²⁹Jade'en
sam Ismael, ja nitøøky tø'øxy
y'u'nk, tmidsepwan'ijty ja
Isaac, midi ja Sara myajnk'ajtpy,
nayide'eñim ixyam ku adøm
xmidssep'atwan'ijtyindi ja jaa'y pøn
ja Dios yja' tkajanchja'widip, yam
adøm ja Espiritu Santo ja myøk'ajtin
xyikjujky'ajtyim. ³⁰Yide'en idø'øn
ja Dios ñøky wya'añ: "Jigax ja
nitøøky tø'øxy møøt ja y'u'nk, jabi
ka'axi pyaat'atyi nay ja'abi maay
midi ja Sara myajnk paat'ajtiyip."

³¹Jade'ents migu'uktøjk idø'ondi, ka'ap adøm idø'on ñamyayi x'u'nk'ajtyindi ja nitøøky tø'øxy, ja Abraham idø'on ndejint ja ñidø'øxy ndaak'ajtyindip, ja'agøjxp ku ja Dios tu'ugyi yikjanchjawi.

Mimøk'atti pøn mnitso'ok'ajtin mduk'ixmatswajniyidip

5 Tø adøm ja Cristo xukmajtstuuptyindi ja Moisés kyutujk, ka'ap adøm ja xukja'ajtnandi. Ejx'ettits ja nitsoojkin midi ja Cristo tø xamidsøjkyin.

²Madowdi yikxon. Pøni mdamøk'atwändip ja m'ejxpajt midi ne'kxkøjxp, ja Cristo meets idø'on ja ñitso'ok'ajtin mgayikmøjtøjkiiyidip.

³Ixyam meets ndukja'myech jadigojk ku ja'abi jaa'y pøn ja ejxpajt tkupøjpk ñe'kxkøjxp, kuwani dø'on ja Moisés kyutujk tyimbyadungøjxit. Kuts jade'en tkatu'unt, ja kudigø'øyin idø'on ja pyaätp. ⁴Jam meets winaägin winmay ku ja Dios ja xagupøjkint ku yikpadu'unt ja Moisés kyutujk, ja Cristo meets idø'on ñamyayi abiky mbiktaknip jøts ja Dios Teety chojkin ja pya'ayo'owin x'ixmajtsidi.

⁵Jabi adømxi nmøøt'ajtyindip ja jøp'ejxin ku ja Dios Teety xkupøjkintid jade'engøjxp ku ja Espiritu Santo xpudøjkindit jøts ku njanchja'windit ja nwindson'ajtim Jesucristo. ⁶Kuts ja nwindson'ajtim tu'ugyi nmøøt'ejtindit, wan ja ejxpajt tyikmøøt'aty tkayikmøøt'aty ne'kxkøjxp, niti ja kya'ukwanit. Kuxi ja Cristo njanchja'want ja'axi tump, jøts ja'agøjpxi adøm nmigu'uk tum ja øybi ndamidsøjkyim.

⁷Øy meets tø m'uktso'onda'aky jawyeen. ¿Pønts idø'on tø myikwinmaa'nmya'adyidi ku xka'ukpadunidi ja tyiiby ja yjanchpi midi ja Cristo yja'ajtpy? ⁸Jabi ka'axi ja Dios Teety jade'en mduñidi midi tø mmø'øyidi ja nitso'ok'ajtin Cristo køjxp. ⁹Pø yiknija'wipxi ku tu'ukpi jaa'y ne'egi namay tyikwinmaa'ndyigøy ja myigu'uk. ¹⁰Dios køjxp øts ja jøp'ejxin nmøøt'aty ku meets jadigojk x'awimbettit midi jawyeen tø nduk'ixpøkti; pøn meets idø'on myikwinmaa'ndyigøwajnidip, ja' idø'on ne'egi møk ayo'onbaätp øyi yjadyimyjapøni.

¹¹Kuts meets jeexyip ndaguwani ku ja ejxpajt ne'kxkøjxp ja'ayi tu'ugyi tyuñ ka'ap øts ja israelit jaa'y jeexyip xmidsepwa'andi xmi'ekyidi. Niti nisa jeexyip kyawa'andi ku øts ja jeexyip n'agajpxmukixy ku ja Cristo tø xku'o'jkandi kruskøjxp, jøts ku nayide'en tyumidi ja israelit jaa'y y'ixpøjkindi. Tu'ugyi øts ja'ayi nnigajpxy ja Cristo yja'. ¹²Pønts meets ya'at tsinaa'yin kuwani mdukupøkwanidip, paat'ajtiyip jøts ja ne'egi køøm ñankyudigø'øyiñidit.

¹³Migu'uktøjkti, tø Dios mwil'ixyiyidi jøts ka' kuwani x'ukpadunidit ja Moisés kyutujk jøts jade'en ja awa'ats'ajtin xpaattit. Ka'ap yø'øbi awa'ats'ajtin xyikwa'andit ku adøm o tigati ndyimdyu'unandit; ja' ne'egi xyikwa'andit jøts nixem niyam mnachokiyidit sam nayide'en mnabyudøkiyidit. ¹⁴Ku ya'atpi tu'uk kutujk nbadu'unint, tuki'iyi dø'on ja ndejint ja Dios kyutujk

yikpadunguixy, midi yide'en wamp:
 “Tsok ja mmigu'uk samdam meets
 kò'òm mnachòkyi.” ¹⁵Kuts meets
 mnachepwà'añidi mnachep'ijxyidi,
 inay'ejx'etidim, kidi meets kò'òm
 mnankwiyinmaa'ndyigòyidi
 jòts mjanchja'win jade'en
 xkayikwindigò'odyit!

**Ja ka'odyu'unin midi ya naxwiin
 yiktanaxp jòts ja øchinaa'yin
 midi ja Espiritu Santo yajkpy**

¹⁶Yà'at meets idò'òn
 ndukmadøøpy: jòts ja mdsinaa'yin
 xyiknaxtit sam ja Espiritu Santo
 mdamidsokyidi, jòts jade'en ka'
 xyikmòj'attit ja ka'øybi midi ya'it
 tsinaa'yin y'amidøøpy. ¹⁷Yà'atpi
 ka'øybi midi ngò'omdsojkingøjxp
 nbadunwà'añindip, ka'ap ja
 Espiritu Santo møøt ñamyayiyi.
 Tum majada'akwandip ja' jòts ka'
 xuktunwà'añim pøni midi adøm
 kò'òm njatsøky'ajtyimp. ¹⁸Pøni
 janch ja Espiritu Santo meets
 mduu'møøjyidip, ka'ap meets ja
 Moisés kyutujuk m'ukpaat'ajtniyidi.

¹⁹Nigaxi'iky ja chinaa'yin
 ja'adi pøn ja ka'odyu'unin
 pyadundip midi ja ne'kx ja
 kojpk y'amidøøpy. Yà'atpi pøky
 y'agujkpy yide'en ja yjuky'ajtin
 tyiknaxti: øy ja pøn yaa'dyøjk
 tø'øxyøjk møøt ñamyøøt'atyidi
 wan tja'amajtskidi tka'amajtskidi,
 tum ja axøø'kpi yigaappi y'amidip
 yjotpidip, ²⁰ja awanax ja agojnax
 wyindsø'jkidip wyinjə'widip, ja
 miku' tyunk ja kyamimaadip
 kyami'ejttip. O pøngapøn
 myi'ekyidi, ja'ayi tyajotkujk'ajttip
 ku ja myigu'uk tyikjø'ødi
 tyikyə'axti, øy ja myigu'uk

ttami'ekyidi ja ñidsinaa'yin.
 Øy ja tigati ttatsep'ixa'adi,
 kyø'øm jotkujk'ajtin ja ja'ayi
 y'ixaadyip, ja'ayi ja chøky'ajttip
 jòts ja wenk winmaa'yinyøjxp
 abiky ñabyikta'agiyidit.

²¹Tyami'ama'at'ajttip o tigati
 ja myigu'uk, yikjaa'y'oo'k
 yikjaa'gyudigøøky tyunk'ajttip,
 ja amu'uky'ajtin kawindiy'ajtin
 yikmajadaktip. Tum yø'øbi
 axøø'kpijotpy yigaappijotpy idò'òn
 ja chinaa'yin tyiknaxti. Ixyam
 meets ndukja'myech jadigojk,
 pøni pøn ya'atpi tsinaa'yin ne'egi
 tpadump niwindem xøow ja
 tkapaattit ja Dios kyutujuk mə ja
 yjaa'y ttanitanit.

²²Ku ja Espiritu Santo
 ndsinaa'yin xuu'mø'øyint,
 winets idò'òn wyingaxi'iky ja
 tsojkin ja pa'ayo'owin nixem
 niyam, ndaxondaajkindip ja
 Dios, jòts ja øy'ajtin nmøøt'ajtint,
 nja'gyujkandit nduda'aky'ajtint,
 n'amigu'ukjaa'y'ajtint,
 n'øyjaa'y'ajtindit, jòts ja
 windaa'y'ajtk ngayiktu'unindit,
²³nmiyujy'ajtindip ja
 nmigu'uktøjkti jòts ka'ap ja
 ngø'øm ja' nyikmajadaajkindit.
 Nima niwindem, niti kutujuk adøm
 xkadatiidyu'unint yø'øbi øyjaa'y'ajtk.
²⁴Pøn ja Cristo ja'ajtyidip, tø dø'øn
 ja ñamyayi tkrustsumgøjxnidi
 tuki'iyi ja ka'øyjaa'y'ajtin midi
 yikmøøt'ajtp. ²⁵Pø tødam adøm
 ja Espiritu Santo ja jemchinaa'yin
 xjanchmø'øyidi, ÷tits ku adøm
 idò'òn ja ngamibøjkindit pøni mə ja
 xuu'waa'wə'añindi?

²⁶Ka'ap adøm idò'òn
 niti nnadyamikajxint, niti

nganadyami'ajkiyindit. Jagam jixkø'om n'ixwejsint ja tami'ama'a t'ajtk.

Nixem niyam nabyudøkiyidi

6 Meets migu'uktøjkti, pøn ja Espiritu Santo yja' tmøøt'ajtkøxiyidip, ku xnijawidit ku nidu'uk ja mmigu'uk ja pøky tø myimajada'agyi, pa'ayo'owingøjxp meets idø'øn ja xpudøkidit jatyi, jøts jade'en t'awimbetidit ja øybi tsinaa'yin jadigojk. Mdabajaa'naxtip ku meets nayide'en jotmøn wyinaty ja pøky mmimajadakniyidi. ²Nabyudøkiyidi nixem niyam jøts ni'amuki jade'en xmimajada'aktit ja ka'øybi, jabi jade'enxi dø'øn wyinaty xpadundi sam ja Cristo ja kyutujk tnigajpxy.

³Pøni jaaxi pøn jaa'y midit tyimnamyøja'wiyip, nugo ja kø'øm nawayindaay'atyi. ⁴Nidu'uk nidu'uk adøm idø'øn kø'øm nnija'wandit ku ja ndsinaa'yin nyiknajxyindi øy; kuts øy nawayiyit kø'øm idø'øn ja chinaa'yin ja nadya'ajawiyit, ka'ap ja myigu'uk yja' ttatøjkiyit. ⁵Kija' adøm idø'øn ndsinaa'yin ngajpx niwaajtsin Dios wyingujk.

⁶Tabudøkidi ja mbikta'aky pøn ja øgyajpxy ømyadya'aky nanky'ejxiyip.

⁷Kidi kø'øm mnawayindaay'atyi, jabi ka'axi ja Dios jadi'iñi yiktañ pøn ja nugo taguyatwajnip. Ku tigati n'ukneepint, nay ja'ayi dø'øn n'ejxmukojmamp nbøkmukojmamp ku ja xøøw ja jumøjt wyinaty tpatni. ⁸Nayide'ents idø'øn ja tsinaa'yin: ku pøngapøn ja'abi tsinaa'yin nugo tpaduñ midit ja ñe'kx ja kyojk ja'ayi y'amidøøpy,

ja o'jkin tigø'øyin idø'øn ja wyinaty pyøkmujknip kyonmujknip ku ja tiidyu'unin mye'ent kyida'akt. Pønts jade'en tpadump sam ja Espiritu Santo nadyamidsøkyiyi, nay ja'ayi dø'øn kø'øm mo'ojiyidip ja jujky'ajtin xemikøjxp. ⁹Ka'ap adøm idø'øn ja xwindsejpindit ku ja øybi tsinaa'yin nnanky'ejxindit, ku jade'en ndu'unindit xjats idø'øn nyikmø'øyindit ja kawinmaabyi kunuu'kxin. ¹⁰Paty meets idø'øn xun'ett, jøts pøngapøn xpudøkidit winjaa windsojk pøni juuni pyaat'atyi. Ja'abi jaa'y idø'øn ne'egi mguidyimyja'dyigø'odyip midit adøm nmigu'uk'ajtyindip tu'ukpi janchja'wingøjxp.

Ku ja Pablo kyajpx'abajtiñi xjats y'ukajpxwejni y'ukajpxpoo'kxni

¹¹Kø'øm meets ixyam yikxon ndyimñijayi sam idø'øn pyaat'atyi jøts yikxon xja'gyukidit. Ejxti mabaat øts yø nja'ay myøji.

¹²Yø'øbi jaa'y pøn meets mdaguwa'aniiyidip ja ejxpajtin ne'kxkøjxp, ja'agøjxp ja ttundi jøts ja øy yik'ejxtit yiknimadya'aktit jøts ka'ap jade'en pøn chep'ejxiyidit chepjawiyidit ku jeexyip ja Cristo yja' ja'ayi tnanky'ixpøjkiyidi ku tø xku'o'jkandi kruskøjxp. ¹³Øy ja ejxpajtin ne'kxkøjxp tjamøødidi, ka'ats idø'øn ka'pxy kø'øm tpadundi midit ja Moisés kyutujk ñigajpxy. Kuwani meets ja mdukupøkwa'añiyi ja ejxpajtin ne'kxkøjxp, jøts ja jade'en ja'ayi nadya'agajpxiyidit nadya'øyjajawiyidit ku meets ja yja' tø xpadøjkiniyidi. ¹⁴Jøts øts ka'ap ø niti nnadyamikexyiyi, ja'ayi øts tu'ugyi nmøk'ajtin'ajtpy

ku ja nwindson'ajtim Jesucristo tø xku'oogi kruskøjxp. Paty øts ja yigaappi naxwii'nit tsinaa'yin nga'ukmøkpiktakni, nika'ap øts ja nayide'en xukmimajadakni.

¹⁵Jaa kuxi adøm ja Cristo Jesús møøt nnamyaajyindi, niti kyawa'lañ pøni jam ja nmøøt'ajtyindi ngamøøt'ajtyindi ja ejxpajtin ne'kxkøjxp; ja' idø'øn ne'egi tump pøni tø ja axøøkpi n'ixmajchindi jøts ja ndsinaa'yin tø nyiktigajchindi. ¹⁶Wan ja tpaatti

tkupøkti ja øy'ajtin kunuu'kx'ajtin pøn ya'at winmaa'n tpadundip, jøts møøt ja israelit jaa'dyi pøn idø'øn ja Dios tyimyja'ajtiyidip.

¹⁷Ixyam ø nnigajpxy jøts ka'ap øts pøn xyiktuu'dukt ku nnigajpxt ja Cristo y'ixpøjkin; jabi yamxi øts nmøøt'aty ja ejxpajt ku tø nyikwøpy nyiktsiiky ku øts ja Cristo ngudani.

¹⁸Meets migu'uktøjkti, jade'en ø nwa'lañ jøts xpaattit xemikøjxp ja Dios kyunuu'kxin. Tiigyajpxy idø'øn, jade'en idø'øn ja yjatt.